

TISLER I

Joiner I

EESSÕNA

Kutsestandard on asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõuete kogum vastava kutse konkreetsel kvalifikatsioonitasemel töötajale esitatavatest oskustest, teadmistest ja vajalikest isikuomadustest.

Ajavahemikus 27.04. - 04.05.1999 testiti tislere I kutsestandardi kavandit arvamusküsitlustes Eesti erinevates maakondades moodustatud neljas töörühmas, millede koosseisu kuulusid kolmeteistkümne ettevõtte esindajad.

Saadud ettepanekute ja märkuste alusel koostas tislere I kutsestandardi kavandi lõppredaktsiooni Metsatööstuse Kutsenõukogu puidutöötlemise töörühm koosseisus:

Andrus Luts	Võru Tööstustehnikum
Argo Olvik	Pärnu Kutsekeskkool
Häli Siimaste	AS Standard
Katrin Kõrreveski	AS TVMK
Margus Proos	AS Thulema
Märt Rahamägi	Mittetulundusühing Eesti Puutööliit
Raivo Moks	Tallinna Ehituskool
Rutt-Liis Unt	AS TARMEKO
Tiit Kaps	Tallinna Tehnikaülikool

Kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Tislere I kutsestandardi koostamisel on arvestatud CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskuse nõuete võrdleva analüüsiga, Soome kutse kvalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset) ja Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutse kvalifikatsioonid) kutseoskuse nõuetega.

Tislere I kutsestandard on kinnitatud 16. juunil 1999.a. Metsatööstuse Kutsenõukogu otsusega.

Tislere kutsestandard on registreeritud kantud...

1 KASUTUSALA

Kutsestandardi koostamise eesmärk:

- fikseerida nõuete kogum töötaja oskustele, teadmistele ja isikuomadustele
- anda alus vastava kutseala riikliku õppekava väljatöötamiseks tööalase kompetentsuse nõuete osas
- diferentseerida tööjõu kvalifikatsiooni tasemed
- võimaldada Eesti oskustööjõu taseme võrreldavus väljaspool Eestit
- toetada tööalase koolituse vastavusse viimist tööturu vajadustega

2 NORMATIIVVIITED

Käesolevas kutsestandardis on tuginetud standardile KS 2:1998 "Kutsestandardi ülesehitus, sõnastus ja vormistamine".

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesolevas kutsestandardis on kasutatud EVS-EN 45020 "Standardiseerimine. Põhiterminid ja määratlused" toodud termineid ja määratlusi.

4 KUTSESTANDARDI TÄHIS

Fikseerub pärast kutsestandardite registri pidamise põhimääruse jõustumist.

5 KUTSENIMETUS JA KUTSEKVALIFIKATSIOONITASE

Tisler I

Inglise keeles: Joiner

6 KUTSEKIRJELDUS

Tisler I kutsekvalifikatsiooniga töötaja võib vastavalt oma ettevalmistusele töötada puidutöötlemise ja mööblitööstuse ettevõtetes. Töötingimused töökohtadel on normaalsed või tervistkahjustavad. Puidutöötlemises on eristatud järgnevad erialad: puidupingitööline, kattevineeri koostaja, pinnaettevalmistaja, vineerija, puittoodete koostaja, viimistleja, mööblikoostaja, mööblipolsterdaja. Tisleri I kutsekvalifikatsioon sisaldab nõudeid:

- a) üldoskustele ja -teadmistele (ühised kõikide erialade puhul);
- b) põhioskustele ja -teadmistele puidupingitöölise erialal;
- c) põhioskustele ja teadmistele ühel vabalt valitaval puidutöötlemise erialal.

Tisleri I kutsekvalifikatsiooni taseme omandamise eelduseks on põhiharidus.

7 KUTSEOSKUSNÕUDED

7.1 Üldoskused ja -teadmised

- 7.1.1 Teada puidutöötlemise tehnoloogiat.
- 7.1.2 Teada puidu liike, enamkasutatavaid puit- ja plaadimaterjale ning nende omadusi.
- 7.1.3 Tunda tööseadusandlust.
- 7.1.4 Teada ja osata rakendada ergonoomika põhimõtteid.
- 7.1.5 Teada ja rakendada puidutoodetele esitatavaid kvaliteedinõudeid.
- 7.1.6 Osata lugeda tööjooniseid.
- 7.1.7 Osata mõõta töödeldavat materjali.
- 7.1.8 Teada ja järgida töökeskkonna ja töötervishoiu nõudeid.
- 7.1.9 Osata anda esmaabi.
- 7.1.10 Osata organiseerida oma tööd ja korraldada nõuetekohaselt oma töökohta.

7.2 Põhioskused ja -teadmised

- 7.2.1 Puidupingitööline:
 - a) osata töötada põhilistel positsioonpuidupinkidel ja osata neid seadistada:
 - 1) ketassaagpingid;
 - 2) lintsaagpingid;
 - 3) hõövelpingid;
 - 4) freespingid;
 - 5) puurpingid;
 - 6) tapilõikepingid;
 - 7) lihvpingid;
 - 8) treipingid;
 - b) teada tööpinkide ehitust, tööpõhimõtteid ja töötamisrežiime ning osata neid rakendada;
 - c) osata hinnata materjali kvaliteeti;
 - d) osata hooldada, paigaldada ja reguleerida lõikeinstrumente;
 - e) teada praagi tekkepõhjuseid ja osata neid vältida;
 - f) omada teadmisi järgmistest seadmetest:
 - 1) pressid;
 - 2) servade pealistamise agregaatpingid;
 - 3) kattevineeri koosteseadmed;
 - 4) viimistlusseadmed;
 - 5) programmjuhtimisega positsioon- ja agregaatpingid ja muud seadmed.
- 7.2.2 Kattevineeri koostaja:
 - a) osata kattevineeri lõigata ja koostada;
 - b) teada kasutatavate masinate ja seadmete tööpõhimõtteid ja töötamisrežiime ning osata neid rakendada;
 - c) osata masinaid ja seadmeid seadistada ning reguleerida lõikeinstrumente;
 - d) osata koostada kattevineeri mustri, tekstuuri ja värvuse järgi;
 - e) teada kattevineeri liike.
- 7.2.3 Pinnaettevalmistaja:
 - a) osata puidupinda ette valmistada;
 - b) teada kasutatavate masinate ja seadmete tööpõhimõtteid, töötamisrežiime ja osata neid rakendada;
 - c) osata masinaid ja seadmeid seadistada ning reguleerida lõikeinstrumente;
 - d) osata hinnata töödeldava pinna kvaliteeti;

- e) teada lihvimismaterjalide klassifikatsiooni ja kasutusalasid;
 - f) teada ja osata kasutada tööks vajalikke materjale;
 - g) teada töödeldava materjali omadusi, osata kasutada õigeid töötlemisrežiime.
- 7.2.4 Vineerija:
- a) osata puitmaterjale katta kattevineeri ja sünteetiliste kattematerjalidega;
 - b) teada kasutatavate masinate ja seadmete tööpõhimõtteid ja töötamisrežiime, osata neid seadistada, reguleerida ja hooldada;
 - c) omada teadmisi erinevatest liimidest ja nende kasutusladest;
 - d) osata hinnata liimitavate pindade ja kattematerjalide kvaliteeti ja omadusi;
 - e) teada liimimise tehnoloogiat;
 - f) omada teadmisi liimitavate pindade ettevalmistamisest ja viimistlemisest.
- 7.2.5 Puittoodete koostaja:
- a) osata valmistada põhilisi puit-, liimpuit-, ja liimitud-painutatud detaile ning puitühendusi;
 - b) osata teha põhilisi puitühendusi masinate, elektri-, pneumo- ja käsitööriistadega;
 - c) osata kasutada puitdetailide ühendamiseks seadmeid ja rakiseid, neid hooldada ja seadistada;
 - d) teada liimimise tehnoloogiat;
 - e) teada puitdetailide ühendamiseks kasutatavaid muust materjalist ühendusdetaile ja teada nende kasutusala;
 - f) teada tootele ja detailidele esitatavaid kvaliteedinõudeid ja omadusi.
- 7.2.6 Viimistleja:
- a) omada teadmisi ja oskusi puittoodete ja -detailide viimistlemiseks erinevate viimistlusviiside ja -materjalidega;
 - b) teada viimistlemise tehnoloogiat;
 - c) teada viimistlemisel kasutatavaid seadmeid, nende tööpõhimõtteid, töörežiime, osata neid seadistada ja hooldada;
 - d) teada erinevaid viimistlusmaterjale, nende omadusi ja kasutusala;
 - e) osata hinnata viimistlemisele kuuluva pinna ettevalmistuse kvaliteeti ja viimistletud pinna kvaliteeti.
- 7.2.7 Mööblikoostaja:
- a) omada teadmisi ja oskusi mööblitoodete koostamisel;
 - b) teada koostatava toote spetsifikatsiooni;
 - c) teada toote kvaliteedile esitatavaid nõudeid;
 - d) teada toote monteerimisel kasutatavaid ühendusdetaile ja furnituuri, osata hinnata nende kvaliteeti ning teada kasutusala;
 - e) tunda ja osata kasutada mööbli koostamisel kasutatavaid abiseadmeid ja rakiseid;
 - f) osata kasutada käsi-, elektri- ja pneumotööriistu;
 - g) osata parandada toote pisidefekte.
- 7.2.8 Mööblipolsterdaja:
- a) osata mööblitooted polsterdada;
 - b) osata määrata polsterdamisele kuuluvate detailide kvaliteeti;
 - c) teada kaasaegseid pehmenusmaterjale ja liime, osata hinnata nende kvaliteeti, omadusi ja tunda nende kasutamise tehnoloogiat;
 - d) teada kasutatavaid tekstiil-, nahk- ja abimaterjale ning nende kasutusala;
 - e) teada juurdelõikuse ja õmblemise tehnoloogiat ning käsitsiõmblust;
 - f) teada polsterdamise juures kasutatavaid seadmeid, nende tööpõhimõtteid,

- töörežiime, reguleerimise võtteid ja hooldamist;
- g) teada toote kvaliteedile esitatavaid nõudeid;
 - h) osata vormida polstrit nii sünteetilisest pehmendusmaterjalidest kui vedruplokkide peale.

7.3 Isikuomadused

7.3.1 Isiksuse omadused:

- a) suhtlemisoskus;
- b) vastutusvõime;
- c) kohanemisvõime;
- d) õppimisvõime;
- e) enesedistsipliin;
- f) otsustusvõime.

7.3.2 Vaimsed omadused:

- a) ruumiline kujutlusvõime.

7.3.3 Füüsilised omadused:

- a) koormustaluvus;
- b) liigutuste täpsus.

8 KEHTIVUSE AEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne kehtivusaja lõppu.

9 KINNITAJA

Tisler I kutsestandardi on kinnitanud Metsatööstuse Kutsenõukogu koosseisus:

Kindel, Malle	Sotsiaalministeerium
Kosenkranius, Erik	Riigimetsa Majandamise Keskus
Kreen, Olav	Põllumajandusministeerium
Kütt, Veljo	Riigi Metsaamet
Minjajev, Jüri	Eesti Metsatöötajate Ametiühing
Niidas, Raivo	Haridusministeerium
Pae, Antti	Eesti Metsatööstuse Liit
Pavelson, Henno	Paberitööstuse Liit
Rahamägi, Märt	Mittetulundusühing Eesti Puutööliit
Soosalu, Elmet	Majandusministeerium
Tali, Tiia	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda